ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2020/1347 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 25ης Σεπτεμβρίου 2020

σχετικά με τη χορήγηση προσωρινής στήριξης στο Βασίλειο της Ισπανίας, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672, για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/672 του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2020, σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκού μέσου προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 ([1]), και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στις 3 Αυγούστου 2020, η Ισπανία ζήτησε χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση, με σκοπό να συμπληρώσει τις εθνικές της προσπάθειες για την αντιμετώπιση του αντικτύπου της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 και να ανταποκριθεί στις κοινωνικοοικονομικές συνέπειες της επιδημικής έκρηξης για τους εργαζομένους και τους αυτοαπασχολουμένους.

(2) Η επιδημική έκρηξη της COVID-19 και τα έκτακτα μέτρα που εφάρμοσε η Ισπανία για να περιορίσει την επιδημική έκρηξη και τον κοινωνικοοικονομικό της αντίκτυπο, καθώς και τις επιπτώσεις της στην υγεία, αναμένεται να έχουν δραματικές επιπτώσεις στα δημόσια οικονομικά. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2020, η Ισπανία αναμενόταν να έχει έλλειμμα γενικής κυβέρνησης και χρέος 10,1 % και 115,6 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ), αντίστοιχα, έως τα τέλη του 2020. Σύμφωνα με τις θερινές ενδιάμεσες προβλέψεις της Επιτροπής του 2020, το ΑΕΠ της Ισπανίας προβλέπεται να μειωθεί κατά 10,9 % το 2020.

(3) Η επιδημική έκρηξη της COVID-19 έχει ακινητοποιήσει σημαντικό μέρος του εργατικού δυναμικού στην Ισπανία. Αυτό οδήγησε σε αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των δημόσιων δαπανών στην Ισπανία σε σχέση με το σύστημα μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοια συστήματα που απευθύνονται ειδικά στους αυτοαπασχολουμένους και στους εργαζομένους στον τομέα του τουρισμού και σε σχέση με τη στήριξη μέτρων για τη δημόσια υγεία, όπως αναλύεται στις αιτιολογικές σκέψεις (4) έως (9).

(4) Πιο συγκεκριμένα, με το «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 8/2020», το «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 11/2020» και το «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 24/2020», τα οποία αναφέρονται στο αίτημα της Ισπανίας της 3ης Αυγούστου 2020, θεσπίστηκε αποζημίωση μισθού σε ποσοστό έως 70 % του βασικού μισθού των μισθωτών, για μισθωτούς σε καθεστώς προσωρινής αργίας, στο πλαίσιο του συστήματος μειωμένου ωραρίου εργασίας «ERTE» (*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*). Η αποζημίωση ανέρχεται κατ' ανώτατο όριο σε 1 098,09 EUR μηνιαίως, ποσό το οποίο μπορεί να αυξηθεί σε 1 254,96 EUR μηνιαίως ή 1 411,83 EUR μηνιαίως, αναλόγως του αριθμού των εξαρτώμενων τέκνων του δικαιούχου.

(5) Οι αρχές θέσπισαν επίσης την πλήρη ή μερική απαλλαγή από την εισφορά κοινωνικής ασφάλισης, ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης και τον μήνα του έτους, όσον αφορά μισθωτούς που συμμετέχουν στο σύστημα «ERTE». Η απαλλαγή συνιστά διαφυγόντα έσοδα για το κράτος, τα οποία, για τους σκοπούς του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672, μπορεί να θεωρηθεί ότι ισοδυναμούν με δημόσιες δαπάνες.

(6) Όσον αφορά τους αυτοαπασχολουμένους, οι αρχές θέσπισαν επίδομα λόγω «παύσης δραστηριότητας» (δηλαδή, πλήρους ή μερικής αναστολής της δραστηριότητας του αυτοαπασχολουμένου) και πρόσθετες απαλλαγές από την εισφορά κοινωνικής ασφάλισης. Το μέτρο προβλέπει μηνιαία καταβολή πληρωμών για το διάστημα που ζητείται από τις επιχειρήσεις να παραμείνουν κλειστές ή, σε περίπτωση που λειτουργούν, όταν ο κύκλος εργασιών έχει μειωθεί κατά άνω του 75 %.

(7) Συγκεκριμένα μέτρα στήριξης, που αποτελούνται από επιδόματα και απαλλαγές από την εισφορά κοινωνικής ασφάλισης για εργαζομένους που συμμετέχουν στο «ERTE», θεσπίστηκαν επίσης για «εποχιακούς εργαζομένους σε μόνιμη βάση» οι οποίοι δεν μπόρεσαν να επιστρέψουν στη δραστηριότητά τους στις προγραμματισμένες ημερομηνίες λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19, βάσει του «βασιλικού νομοθετικού διατάγματος 15/2020» και σε εφαρμογή του «βασιλικού νομοθετικού διατάγματος 8/2020», το οποίο αναφέρεται στο αίτημα της Ισπανίας της 3ης Αυγούστου 2020.

([1]) ΕΕ L 159 της 20.5.2020, σ. 1.

(8) Σύμφωνα με το «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 8/2019», το «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 12/2019», το «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 7/2020» και το «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 25/2020», τα οποία αναφέρονται στο αίτημα της Ισπανίας της 3ης Αυγούστου 2020, θεσπίστηκε απαλλαγή των εργοδοτών από την καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης (κατά 50 %), ώστε να στηριχτεί η «διατήρηση της απασχόλησης στον τομέα του τουρισμού» κατά τη διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης και μετέπειτα, και παράλληλη διατήρηση ενός ελάχιστου επιπέδου κοινωνικής προστασίας για διάφορες κατηγορίες εργαζομένων. Με βάση τη μέση συνολική μηνιαία δαπάνη και τον αριθμό των ατόμων για τα οποία οι επιχειρήσεις έλαβαν επιδοτήσεις, προκύπτει μέση μηνιαία δαπάνη κατ' άτομο ύψους περίπου 192 EUR.

(9) Τέλος, βάσει του «βασιλικού νομοθετικού διατάγματος 6/2020» και του «βασιλικού νομοθετικού διατάγματος 13/2020», τα οποία αναφέρονται στο αίτημα της Ισπανίας της 3ης Αυγούστου 2020, η Ισπανία επεξέτεινε τις παροχές υγείας σε εργαζομένους που απουσίαζαν λόγω της COVID-19 (εργαζομένους είτε που τέθηκαν σε προληπτική απομόνωση είτε προσβληθέντες). Το μέτρο είναι παρόμοιο με το καθεστώς που ισχύει για τα εργατικά ατυχήματα (δηλαδή, οι παροχές είναι υψηλότερες και καταβάλλονται από το Ταμείο Κοινωνικής Ασφάλισης από την πρώτη ημέρα αδείας) και οι παροχές ανέρχονται κατ' ανώτατο όριο στο 75 % του βασικού μισθού.

(10) Η Ισπανία πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 προκειμένου να ζητήσει χρηματοδοτική συνδρομή. Η Ισπανία υπέβαλε στην Επιτροπή κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία, σύμφωνα με τα οποία οι πραγματικές και οι προβλεπόμενες δημόσιες δαπάνες αυξήθηκαν κατά 23 803 573 600 EUR από την 1η Φεβρουαρίου 2020, λόγω των εθνικών μέτρων που λήφθηκαν για την αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της επιδημικής έκρηξης της COVID-19. Το αυξημένο ποσό που συνδέεται άμεσα με το σύστημα μειωμένου ωραρίου εργασίας «ERTE» και παρόμοια μέτρα που απευθύνονται ειδικά στους αυτοαπασχολουμένους και σε εργαζομένους στον τομέα του τουρισμού συνιστά αιφνίδια και σοβαρή αύξηση, οφειλόμενη στη σχεδόν άμεση και άνευ προηγουμένου αύξηση του αριθμού των δικαιούχων που καλύπτουν τα εν λόγω συστήματα, καθώς και στο μέγεθος των σχετικών παροχών στην Ισπανία. Η Ισπανία σκοπεύει να καλύψει τη χρηματοδότηση 1 660 000 000 EUR του ποσού των αυξημένων δαπανών μέσω ενωσιακών κονδυλίων.

(11) Η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη της Ισπανίας και εξακρίβωσε την αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των πραγματικών και των προβλεπόμενων δημόσιων δαπανών που συνδέονται άμεσα με τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοια μέτρα, καθώς και την εφαρμογή μέτρων σχετικών με την υγεία στο πλαίσιο της επιδημικής έκρηξης της COVID-19, που αναφέρονται στο αίτημα της 3ης Αυγούστου 2020, σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672.

(12) Ως εκ τούτου, θα πρέπει να παρασχεθεί χρηματοδοτική συνδρομή, ώστε να βοηθηθεί η Ισπανία να αντιμετωπίσει τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της σοβαρής διαταραχής της οικονομικής δραστηριότητας που προκάλεσε η επιδημική έκρηξη της COVID-19. Η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει τις αποφάσεις σχετικά με τη ληκτότητα, το ύψος και την αποδέσμευση των δόσεων και τμηματικών εκταμιεύσεων σε στενή συνεργασία με τις εθνικές αρχές.

(13) Η παρούσα απόφαση δεν προδικάζει την έκβαση τυχόν διαδικασιών οι οποίες αφορούν τις στρεβλώσεις της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και ενδέχεται να κινηθούν, ιδίως βάσει των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης. Δεν απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωση να κοινοποιούν στην Επιτροπή, βάσει του άρθρου 108 της Συνθήκης, τις τυχόν χορηγούμενες κρατικές ενισχύσεις.

(14) Η Ισπανία θα πρέπει να ενημερώνει τακτικά την Επιτροπή σχετικά με την εκτέλεση των προβλεπόμενων δημόσιων δαπανών, προκειμένου να είναι σε θέση η Επιτροπή να αξιολογεί τον βαθμό στον οποίο η Ισπανία έχει εκτελέσει τις εν λόγω δαπάνες.

(15) Η απόφαση παροχής χρηματοδοτικής συνδρομής λήφθηκε λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων και αναμενόμενων αναγκών της Ισπανίας, καθώς και των αιτημάτων για χρηματοδοτική συνδρομή δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 που έχουν ήδη υποβληθεί ή προβλέπεται να υποβληθούν από άλλα κράτη μέλη, και παράλληλα με εφαρμογή των αρχών της ίσης μεταχείρισης, της αλληλεγγύης, της αναλογικότητας και της διαφάνειας. Ειδικότερα, το ποσό του δανείου καθορίστηκε ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τους κανόνες προληπτικής εποπτείας που εφαρμόζονται στο χαρτοφυλάκιο δανείων όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2020/672,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Ισπανία πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672.

Άρθρο 2

1. Η Ένωση θέτει στη διάθεση της Ισπανίας δάνειο ανώτατου ύψους 21 324 820 449 EUR. Το δάνειο έχει μέγιστη μέση ληκτότητα 15 ετών.

2. Η περίοδος διαθεσιμότητας της χρηματοδοτικής συνδρομής που χορηγείται με την παρούσα απόφαση είναι 18 μήνες, αρχής γενομένης από την πρώτη ημέρα μετά την παραγωγή αποτελεσμάτων της παρούσας απόφασης.

3. Η Επιτροπή θέτει την ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή στη διάθεση της Ισπανίας σε δέκα δόσεις κατ' ανώτατο όριο. Μία δόση δύναται να εκταμιευθεί σε ένα ή περισσότερα τμήματα. Η ληκτότητα των τμηματικών εκταμιεύσεων της πρώτης δόσης δύναται να είναι μεγαλύτερη από τη μέγιστη μέση ληκτότητα που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Στις περιπτώσεις αυτές, οι προθεσμίες λήξης των περαιτέρω τμηματικών εκταμιεύσεων καθορίζονται κατά τρόπον ώστε να τηρείται η μέγιστη μέση ληκτότητα που αναφέρεται στην παράγραφο 1, όταν θα έχει ολοκληρωθεί η εκταμίευση όλων των δόσεων.

4. Η πρώτη δόση αποδεσμεύεται υπό την προϋπόθεση της έναρξης ισχύος της δανειακής συμφωνίας που προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672.

5. Η Ισπανία καταβάλλει το κόστος της χρηματοδότησης της Ένωσης που αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 για κάθε δόση, συν τα τυχόν τέλη, έξοδα και δαπάνες της Ένωσης που προκύπτουν από χρηματοδότηση σχετιζόμενη με το δάνειο που χορηγήθηκε δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

6. Η Επιτροπή αποφασίζει για το ύψος και την αποδέσμευση των δόσεων, καθώς και για το ύψος των τμηματικών εκταμιεύσεων.

Άρθρο 3

Η Ισπανία μπορεί να χρηματοδοτήσει τα ακόλουθα μέτρα:

α) το σύστημα μειωμένου ωραρίου εργασίας «ERTE» (*Expediente de Regulación Temporal de Empleo*) για μισθωτούς, όπως προβλέπεται στο «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 8/2020 της 17ης Μαρτίου» (κεφάλαιο ΙΙ, άρθρα 22 έως 28), στο «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 18/2020 της 12ης Μαΐου» και στο «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 24/2020 της 26ης Ιουνίου» (άρθρα 1 έως 7),

β) τα έκτακτα μέτρα σχετικά με την εισφορά κοινωνικής ασφάλισης για μισθωτούς που υπάγονται στο σύστημα «ERTE», όπως προβλέπεται στο «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 8/2020 της 17ης Μαρτίου» (κεφάλαιο ΙΙ, άρθρα 22 έως 28), στο «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 18/2020 της 12ης Μαΐου» (άρθρα 1 έως 4), στο «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 24/2020 της 26ης Ιουνίου» (κεφάλαιο Ι, άρθρο 4 και πρόσθετη διάταξη 1),

γ) το επίδομα λόγω «παύσης δραστηριότητας» και τις πρόσθετες απαλλαγές από την εισφορά κοινωνικής ασφάλισης, όπως προβλέπεται στο «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 8/2020 της 17ης Μαρτίου» (άρθρο 17), όπως τροποποιήθηκε από το «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 11/2020 της 31ης Μαρτίου» (τελική διάταξη 1.8), και στο «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 24/2020 της 26ης Ιουνίου» (άρθρα 8, 9 και 10),

δ) το καθεστώς στήριξης για «εποχιακούς εργαζομένους σε μόνιμη βάση», όπως προβλέπεται στο «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 15/2020 της 21ης Απριλίου» (τελική διάταξη 8) και σε εφαρμογή του «βασιλικού νομοθετικού διατάγματος 8/2020 της 17ης Μαρτίου» (άρθρο 24) σε αυτούς τους εργαζομένους,

ε) τη μερική απαλλαγή των εργοδοτών από την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, ώστε να στηριχτεί η «διατήρηση της απασχόλησης στον τομέα του τουρισμού», όπως προβλέπεται στο «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 8/2019 της 8ης Μαρτίου», στο «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 12/2019 της 11ης Οκτωβρίου», στο βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 7/2020 της 12ης Μαρτίου» (άρθρο 13) και στο «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 25/2020» (τελική διάταξη 4),

στ) τις παροχές υγείας σε εργαζομένους που απουσίαζαν λόγω της COVID-19, όπως προβλέπεται στο «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 6/2020 της 10ης Μαρτίου» (άρθρο 5), στο «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 13/2020 της 7ης Απριλίου» (τελική διάταξη 1) και στο «βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 27/2020 της 4ης Αυγούστου» (τελική διάταξη 10).

Άρθρο 4

Η Ισπανία ενημερώνει την Επιτροπή έως τις 30 Μαρτίου 2021, και εν συνεχεία κάθε έξι μήνες, σχετικά με την εκτέλεση των προβλεπόμενων δημόσιων δαπανών, έως ότου εκτελεστούν πλήρως οι εν λόγω προβλεπόμενες δημόσιες δαπάνες.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο της Ισπανίας.

Η παρούσα απόφαση παράγει αποτελέσματα από την ημερομηνία της κοινοποίησής της στον αποδέκτη.

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες, 25 Σεπτεμβρίου 2020.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. ROTH